

Darwin in de stad
Waarom zingen vogels in Amsterdam een toontje hoger?
30

Voetbalanalist
Ronald de Boer roept wat hij wil. Oók over Ajax. 'Als het slecht is, dan zeg ik dat'
52

Terraswijntest
Harold Hamersma proeft knapperige cava en snoepjesrosé

World's Best Designed Newspaper

Het Parool

Vrij, Onverveerd

€3,40
ZATERDAG
26 MEI
2018
OPGERICHT IN 1940
78STE JAARGANG
NR 22.473

Indonesië
Ze leken een modelgezin. Tot ze zichzelf opbliezen in Soerabaja
10

Marlene Dumas in New York
'Ik ben niet wezenlijk geïnteresseerd in echte mensen'
14

**OGER
PRESALE
HAS STARTED**

AMSTERDAM - ROTTERDAM - DEN HAAG
OGER DONNA - CORNELIANI BOUTIQUE
VALET PARKING AMSTERDAM

Het programma van de ARTIS-Zomeravonden zit als commerciële bijlage in de PS van de week.

POST-WAR & CONTEMPORARY ART

Veiling: maandag 4 juni, 13 uur
Kijkdagen: 1 t/m 3 juni, 10 - 17 uur
Catalogus: www.veilinghuisaag.com

Lekstraat 63 | 1079 EM Amsterdam
020 - 3012950 | info@veilinghuisaag.com

Pleger beruchtste aanslag Iran

Terrorist in Almere geliquideerd

'Ali Motamed', eind 2015 in Almere vermoord, blijkt in 1981 een bomaanslag te hebben gepleegd op het regime in Teheran, met 73 doden.

2

Theodor Holman

Mijn geheime voorkeuren

Mij was gevraagd iets te zeggen over *identity politics*.

Dat is – ik citeer even Wikipedia: “Het bedrijven van politiek vanuit de sociale identiteit van een bepaalde groep. Het is een breed, vaak in kritische zin gehanteerd containerbegrip, waaronder bewegingen vallen die etnische achtergrond, seksuele voorkeur, gender, regionale identiteit of religieuze identiteit vooropstellen.”

Dus: Turken kiezen voor Turken, homo's voor homo's, Brabo's voor Brabo's etc.

Tja, wat nou als je de 'homo-fiele joodse neger' bent, zoals die vroeger in het cabaret werd bezongen? En je bent dan ook nog van Kuzu-afkomst?

Ik ben nog even in mijn geheugen iedereen nagegaan op wie ik heb gestemd en verdomd, daar zat een Indo tussen als ik toen gestemd zou hebben (ik was te laat), al zou ik niet op hem hebben gestemd vanwege een gedeelde etnische afkomst, maar omdat ik destijds meende dat eigenlijk iedereen op hem zou moeten stemmen zolang hij als politicus werd bedreigd.

Ik vond en vind namelijk dat politici die serieuze doodsbreidreigingen ontvangen niet volwaardig aan het democratische debat kunnen deelnemen. Maar ja, tegenwoordig worden zo veel politici door de bende van de Zwarte Hand met de dood bedreigd dat je bijna zou kunnen zeggen dat de spelregels weer voor iedereen gelijk zijn.

Trouwens, nu ik erover nadenk... in Amsterdam heb ik op een Indisch meisje gestemd, maar ook weer niet vanwege haar afkomst, maar omdat ik haar een van de allerbeste columnisten van Nederland vond. Ik heb namelijk wél een geheime voorkeur voor echte intellectuelen in de politiek, dus mensen die via boe-

ken en tijdschriftartikelen blijken van een prozaïsche opvatting over het leven en die op sartrianse wijze geëngageerd zijn.

Maar, potjandikkiedoosje nog aan toe, nu is dus de baas van dat Indische meisje, een leuke Indo-boy die meer dan tien boeken heeft geschreven, waaronder een flink wetenschappelijk werk, twee literaire romans die nota bene door *de Volkskrant* meer sterren

Nu ik erover denk... in Amsterdam heb ik op een Indisch meisje gestemd

hebben gekregen dan de mijne, en nota bene een vriend is van Geert Mak, plus dat hij in de Kamer zit met een partijgenoot die ook allemaal banden heeft en had met ons Indië.

Ik bedoel, ik heb een ongehoofde hekel aan die *identity politics*, maar ik ben dus zelf een voorbeeld van iemand die altijd etnisch heeft gestemd. Uit tegendraadsheid ga ik maar eens op een boze witte man stemmen.

t.holman@parool.nl

Almere Geliquideerde blijkt aanslagpleger

Staatsvijand Iran had hier rustig leven

De elektricien 'Ali Motamed' (56), die volgens justitie op 15 december 2015 door Amsterdammers is geliquideerd in Almere, was in werkelijkheid vrijwel zeker de in Iran ter dood veroordeelde aanslagpleger Mohammad Reza Kolahi Samadi.

Paul Vugts
MISDAAD

Hij was in Nederland onder een schuilnaam een nieuw leven begonnen. Mohammad Reza Kolahi Samadi wordt beschouwd als hoofdverantwoordelijke voor de bomaanslag op 28 juni 1981 op het hoofdkwartier van de Islamitische Republikeinse Partij in Teheran, tijdens een top van partijleiders.

Bij die 'grootste aanslag in de politieke geschiedenis van Iran' vielen 73 doden, onder wie opperrechter ayatollah Mohammad Beheshti, de tweede man achter ayatollah Ruhollah Khomeini toentertijd, en vier ministers.

Jaarlijks herdacht

De aanslag wordt in Iran jaarlijks groots herdacht. Ook is er een fors mausoleum gebouwd ter nagedachtenis aan de slachtoffers, zijn in Teheran en andere steden pleinen vernoemd naar het 'Hafta Tir'-bombardement en is een herdenkingspostzegel uitgebracht voor 'de martelaren' van de aanslag.

Reza Kolahi Samadi zou als student een baantje hebben weten te bemachtigen als geluidstechnicus in het complex waar hij de aanslag pleegde. Hij was een prominent lid van de sjiiti-

sche 'verzetsbeweging' Mujahedeen-Khalq (letterlijk: heilige strijders van het volk) voor hij in de jaren tachtig als politiek vluchteling naar Nederland kwam.

Begin jaren negentig kreeg hij een verblijfsvergunning op naam van Ali Motamed. In Iran werd hij bij verstek veroordeeld tot de dood door ophanging. Hij werd internationaal gezocht en volgens zijn weduwe was zijn foto recentelijk getoond in dertig Iraanse media. Hij was de laatste jaren bang te worden vermoord en wilde niet dat zijn foto op sociale media zou worden geplaatst.

Zijn weduwe denkt dat Iran achter zijn liquidatie, eind 2015, moet zitten. Een vriend vermoedt dat de Iraanse regering of de Mujahedeen-Khalq hem hebben laten executeren.

Tot enkele jaren geleden wist zelfs zijn vrouw naar eigen zeggen niet wie Ali Motamed werkelijk was. Toen hij werd geliquideerd, was zijn enige zoon zeventien.

Zijn vriend Massoud Kashmiri, met wie hij later samen zou zijn gezien in Duitsland, in Keulen en Hamburg, wordt verantwoordelijk gehouden voor een andere aanslag, op 30 augustus 1981 op het kantoor van de toenmalige Iraanse president Mohammad Ali Rajai en minister-president Mohammad Javad Bahonar – die allebei werden gedood.

Dat Reza Kolahi Samadi doodgemoedereerd een nieuw leven heeft kunnen beginnen in Nederland kan leiden tot een hevige diplomatieke rel met Iran.

Vanuit een rijtjeshuis in de Hendrik Marsmanstraat in Almere leidde 'Ali Motamed' een rustig bestaan als elektromonteur, die bij de politie geheel onbekend was. De daders sloegen toe toen hij 's ochtends in zijn bus wilde stappen, op weg naar een klus. Gezien zijn achtergrond lijkt een politiek motief voor de liquidatie het meest voor de hand te liggen, want ook uit het uitvoerige rechercheonderzoek rezen geen andere motieven.

Amsterdamse criminelen

De twee verdachten van het uitvoeren van de moord zijn Amsterdammers. Zij stonden gistermiddag voor het eerst voor de rechtbank in Lelystad. Het gaat om Anouar A.B. (28) en Moreo M. (35).

Anouar A.B. is een jongere broer van 'de Twins', criminelen uit Amsterdam-West. Zelf maakte hij deel uit van de Top 600. Moreo M. is een eerder veroordeelde crimineel uit Amsterdam-Zuidoost.

Ze kwamen in beeld van de recherche doordat hun versleutelde PGP-Blackberry's tot drie keer toe meereidsen met auto's die de daders van de aanslag hadden gebruikt, waaronder een gestolen BMW die in de regio Utrecht was aangeschaft.

Dat hij hier doodgemoedereerd een nieuw leven kon beginnen kan leiden tot een diplomatieke rel

→ Mohammad Reza Kolahi Samadi als student en, in zijn nieuwe bestaan, als Ali Motamed. FOTO POLITIE.NL

Nieuwe buur

'Belezen gozer, swipet dus drie kranten in een halfuur!'

A. Barmhart

Autovrij Bespiegeling over de binnenstad

‘De stad wordt gezelliger zonder’

Het centrum moet zoveel mogelijk autovrij worden, er worden parkeerplaatsen opgeheven en de tarieven gaan naar 7,50 euro per uur. Wat vinden gebruikers van de binnenstad daarvan?

Marc Kruyswijk
VERKEER

1 Noël Willems (66) woont in Beek, vlakbij Maastricht, en is een weekend in Amsterdam. Hij vindt het er wel ‘héél erg druk’. “Al die auto’s, wat doen die mensen hier in het centrum met hun auto? Als ik het goed begrijp gaat jullie stad nu een voorbeeld nemen aan bijvoorbeeld Maastricht: parkeren kan aan de randen en de meeste straten zijn er autovrij. Een goede zaak: het levert ruimte en wat meer rust op straat op en dat kan Amsterdam wel gebruiken, de stad is hectisch genoeg van zichzelf. Een parkeertarief van 7,50 euro is echt wel absurd veel, ik kan me voorstellen dat dat mensen afschrikt om helemaal de binnenstad in te rijden.”

2 Taxichauffeur Fati Ozguven (28) gelooft er niets van dat taxi’s misschien een beetje meer ruimte zouden krijgen in een auto-luwe binnenstad. “Het klinkt mooi, maar mij is inmiddels wel duidelijk: Amsterdam wil ons niet. Ze willen wel dat bijvoorbeeld toeristen van Schiphol naar hun hotel worden gebracht, maar de chauffeur mag voor dat hotel nergens meer stoppen om de klanten eruit te laten.

FOTO'S MARC DRIESSEN

Straks gaan ze taxi’s verbieden, dat is wat ik denk. En misschien is het zo dat er voor ons meer doorstroming is als er minder andere auto’s zijn, maar we moeten ontzettend omrijden. Resultaat: scheve gezichten bij klanten, die denken dat ze belazerd worden. Als ik het nieuwe bestuur één tip mag geven: laat de auto met rust en pak de fietser aan, die houdt zich aan een enkele regel.”

3 Josri van der Veen (35) woont in Oost en beheert het horecadeel van Cut Throat Barber and Coffee op het Beursplein. “Een goed idee, wat minder auto’s hier. Ik denk dat de stad veel gezelliger wordt als niet overal blik staat en rijdt. Ik ben na zeven jaar terug in Amsterdam en het is gewoon te druk: fietsers, voetgangers, touringcars en auto’s, het past niet meer. Als je keuzes maakt, is het logisch dat de auto moet inleveren, want die is groot en vervuילend. Als ondernemer vind ik dat de stad per auto bereikbaar moet blijven: onze leveranciers moeten ons kunnen bevoorraden. Nu is dat gedoe. Als wij iets vergeten te bestellen, moeten we iemand op de fiets naar de groothandel sturen want de leverancier komt er amper doorheen.”

4 Hedi Rotsaert (44) was voorbereid op de ‘auto-onvriendelijkheid’ van Amsterdam: de inwonster van Brugge is samen met haar man en haar dochter naar de Toppers geweest op zaterdag en bracht de zondag door in de binnenstad. “Wij hebben geparkeerd in Noord en zijn met het pontje naar de stad gekomen. Echt zo leuk, en nog gratis ook. Wij hebben een binnenstadje dat deels autovrij is en daar is onze stad enorm van bijgetrokken. In die kleine straatjes past het simpelweg niet, al die auto’s. Wij hebben door de Jordaan gewandeld en daar is het gewoon niet gebouwd op de auto: veel te klein en te krap, zonde om al die mooie ruimte vol te zetten.”

‘Als ik het nieuwe bestuur een tip mag geven: kijk naar de fietser, die houdt zich nergens aan’

Rutte vindt het niets

Premier Mark Rutte vindt het nieuwe Amsterdamse college van Groen-Links, D66, PvdA en SP ‘helemaal niks’. Dat zei hij als VVD-leider dit weekeinde op het congres van zijn partij. Hij beaamde dat de stad ‘verloren’ is aan links. “Ik vind het geen goed nieuws, als VVD’er.” Rutte zei dat

het college een kans is voor de VVD-fractie in de stad om te bewijzen aan kiezers dat het een verkeerde keuze heeft gemaakt door op andere partijen te stemmen. Zo deelde de VVD-voorman een katje uit naar D66’ers, liberalen die volgens hem op VVD hadden moeten stemmen. Zij mogen

van Rutte ‘nu niet klagen’ dat er een links college is gevormd. “Ik snap dat die denken dat het heel deftig is om op D66 te stemmen. Op woensdagavond naar het concertgebouw enzo voort, maar dit is een uitgelezen kans aan ons om te laten zien dat het wel wat uitmaakt wat je stemt.”

Ierland: ‘nu het noorden nog’

Geert Langendorff
DUBLIN

Ierland heeft zich in een referendum ondubbelzinnig uitgesproken voor een versoepeling van de abortuswet. Hervormers richten hun pijlen nu op Noord-Ierland.

Een nek-aan-nekrace voorspelden opiniepeilers voor het referendum vrijdag over een van de meest gevoelige thema’s in Ierland. De telling gaf een ander beeld. Met 66,4 procent van de stemmen koos de bevolking massaal voor een versoepeling van de strenge abortuswet.

De Ierse premier Leo Varadkar noemde de keuze van het volk het gevolg van een ‘stille revolutie’ en verwelkomde het resultaat als de dag waarop ‘onze natie volwassen werd’. Door de overveldende meerderheid boog de pro-life-beweging deemoedig het hoofd.

“Er is geen enkele hoop meer dat de wetgeving niet wordt aangenomen,”

gaf woordvoerder John McGuirk aan. Daarmee doelde hij op het voornemen van het kabinet om na de uitslag van het referendum een wetsvoorstel in te dienen om geen restricties te verbinden aan het beëindigen van zwangerschappen tot twaalf weken.

Aan kracht ingeboet

Als vrouwen zich in acuut levensgevaar bevinden of het ongeboren kind niet levensvatbaar is, kan deze termijn worden opgerekt tot zes maanden. McGuirk legde zich neer bij de beslissing van het volk, maar liet weten zijn gewetensbezwaren niet af te werpen. “Elke keer dat het leven van een ongeboren kind wordt beëindigd

66,4%

→ Met 66,4 procent van de stemmen koos de Ierse bevolking voor versoepeling van de abortuswet.

in Ierland, zullen we ons daartegen keren en onze stemmen laten horen.”

Dit conservatieve geluid heeft getuige de overveldende zege van het ‘ja-kamp’ aanzienlijk aan kracht ingeboet. Drie maanden voor het bezoek van paus Franciscus heeft Ierland laten zien zich niet meer de wet te laten voorschrijven door de katholieke kerk. Een reeks aan grote misbruikschandalen speelde daarbij een rol.

Als gevolg van de twee derde meerderheid namen voorstanders hun reserves weg. De vrees voor een pijnlijke, mogelijk explosieve tweedeling in Ierland bleek ongegrond. Het gaf politici het zelfvertrouwen om naar Noord-Ierland te wijzen, dat een van de strengste abortuswetten van Europa heeft. “The North is next,” zei Sinn Féin-leider Mary Lou McDonald triomfantelijk in Dublin Castle.

In Noord-Ierland, dat bij Groot-Brittannië hoort, mogen vrouwen bij verkrachting, incest en terminale afwijkingen bij het ongeboren kind hun zwangerschap niet laten beëindigen.

GOEDKOPER DAN DE SUPERMARKT

nu ook volgens de Consumentenbond: laagste prijs voor A-merken

Ga naar picnic.nl of download de app

LAAGSTE PRIJS GRATIS THUIS

Doelwit Iraanse regering durfde geen enkel feest

Paul Vugts
AMSTERDAM

De in Iran ter dood veroordeelde hoofdverdachte van de beruchte bomaanslag ooit in Teheran, die in Nederland een nieuw leven was begonnen als ‘Ali Motamed’, leefde jaren in angst voor hij in 2015 werd geliquideerd in Almere.

Ex-lid van de Mudjahedin-Khalq Mohammad Reza Kolahi Samadi (56), in Almere bekend onder de schuilnaam ‘Ali Motamed’, wilde niet dat zijn enige zoon de Iraanse televisieprogramma’s zag waarin zijn foto was getoond.

Hij beloofde hem ‘het hele verhaal’ over zijn verleden te vertellen op zijn achttiende. Zo ver kwam het niet, want Samadi werd op 15 december 2015 voor de deur van zijn huis in de Hendrik Marsmanstraat geliquideerd toen zijn zoon nog zeventien was.

Volgens justitie zit een groepje Amsterdammers achter de liquidatie.

Direct na de aanslag vertelde zijn weduwe de recherche die decemberdag dat er jarenlang dreiging was tegen de man met wie ze in 1995 trouwde en van wie ze tot 2000 niet wist dat die verantwoordelijk werd gehouden voor de beruchte bomaanslag ooit in Iran, met 73 doden tot gevolg. On-

der hen was de tweede man achter ayatollah Ruhollah Khomeini en vier ministers. Pas in die periode had hij zijn vrouw verteld dat hij eigenlijk niet Ali Motamed heette, maar Mohammad Reza Kolahi Samadi.

Dood of levend

De Iraanse autoriteiten hadden een prijs op zijn hoofd gezet en een opsporingsbericht getoond op zeker dertig kanalen. Omdat hij ‘dood of levend’ werd gezocht, meed hij Iraniërs. Een vriend van vroeger, die ook bij de sjiietische ‘verzetbeweging’ Mujahedin-Khalq had gezeten, was al in Duitsland doodgeschoten.

73

→ Bij de bomaanslag in Iran in 1981 vielen 73 doden. Bij verstek werd ‘Ali Motamed’ ter dood veroordeeld.

In Nederland maakte ‘Ali Motamed’ volgens zijn nabestaanden geen vrienden. Hij keek in zijn vrije tijd vooral televisie. Zijn vrouw ‘verzon

altijd smoesjes waarom Ali niet mee kwam naar bruiloften of feesten’.

Hij wilde niet dat foto’s op sociale media belandden. Een foto van hem, gemaakt tijdens de diploma-uitreiking van zijn zoon, stond even op de Facebookpagina van een nichtje. Hij liet het maar zo ‘omdat hij ouder en grijs was geworden’, vertelde zijn weduwe de recherche. “Niemand zou hem meer herkennen.”

Toch, ‘het geheim bewaren werd steeds lastiger’, ook omdat een goed gelijkende foto was te zien op de veelbekeken website van de nieuwszender Voice of America.

In de periode voor zijn dood bege-

te bezoeken

leidde elektriciën ‘Ali Motamed’ bij Eneco een Iraanse uitzendkracht. Buiten het werk wilde hij volgens zijn weduwe niets met die collega te ma-

‘Ali Motamed’ vreesde elk contact met Iran dat hem ter dood had veroordeeld

ken hebben, omdat hij een geheim agent zou kunnen zijn van de Iraanse regering. “Hij wilde zo weinig mogelijk contact met mensen uit Iran. Ali was altijd bang dat iemand hem via de Iraanse regering zou vermoorden.”

Kort voor zijn dood was hij onrustig. Hij waarschuwde zijn vrouw en zoon het huis goed af te sluiten.

Frankrijk

Op 11 december 2015 – vier dagen voor hij zou worden vermoord, de periode waarin de ouders zijn liquidatie voorbereidden, zoals achteraf is gebleken – durfde hij Almere niet uit om naar de begrafenis van zijn zwager in Frankrijk te gaan.

Met de dood van ‘Ali Motamed’ verdween de angst niet uit de Hendrik Marsmanstraat. Zijn weduwe sliep na de liquidatie uit angst een tijd in de woonkamer.

Verdachten

Wie gaf de opdracht Mohammad Reza Kolahi Samadi te liquideren? Het Iraanse regime? De Mujahedeen-Khalq? De recherche weet het niet. Voor de buitenstaander is het lastig te begrijpen dat de twee gearresteerde verdachten 'gewone' Amsterdamse criminelen zijn: Anouar A. uit West en Moreo M. uit Zuidoost.

Kenner van de complexe Iraanse politiek, die niet met hun naam in de krant willen, vinden dat minder vreemd dan het lijkt. Hun theorie: het is intelligent zo'n opdracht te verstrekken via reguliere criminele contacten van bijvoorbeeld de drugsboot die Hezbollah heeft. Zo is de liquidatie niet naar Iran te herleiden. Tot een partij de liquidatie opeist, wat kenners niet uitsluiten, zal de heikele kwestie door vaagheid omgeven blijven. Zeker nu de Nederlandse overheid lastige vragen – zoals ook die van SP-Kamerlid Sadet Karabulut aan de regering – uit de weg gaat. De ministeries van Buitenlandse Zaken en dat van Justitie en Veiligheid beloven de vragen over drie weken te beantwoorden.

→ Jongen houdt bord omhoog met omgekomen partijleden tijdens een protest. FOTO ISNA

Liquidatie Wist iemand dat Iraanse aanslagpleger in Almere woonde?

De raadsels rond Kolahi

Liet Iran een staatsvijand liquideren in Almere? Of was het toch de verzetsbeweging Mujahedeen-Khalq? En waarom houdt de overheid zich stil over de kwestie?

Paul Vugts
AMSTERDAM

Een maand nadat *Het Parool* heeft gemeld dat de eind 2015 doodgeschoten 'Ali Motamed' in 1981 waarschijnlijk de beruchtste bomaanslag ooit in Iran had gepleegd, liggen nog gevoelige vragen open.

Zijn broer was volgens getuigen in Iran al eens gevangen genomen en met stroomkabels aan zijn voeten gemarteld omdat het regime Mohammad Reza Kolahi Samadi niet kon vinden. Die was veroordeeld tot de dood door ophanging omdat hij op 28 juni 1981 als student en prominent lid van de sjiiitische 'verzetsbeweging' Mujahedeen-Khalq (letterlijk: heilige strijders van het volk) de 'grootste aanslag in de politieke geschiedenis van Iran' zou hebben gepleegd.

Met een zware bom waren in het hoofdkwartier van de Islamitische Republikeinse Partij in Teheran 73 partijbonzen opgeblazen, onder wie vier ministers en opperrechter ayatollah Mohammad Beheshti, de tweede man achter ayatollah Ruhollah Khomeini toentertijd.

Valse naam

Het Iraanse regime bleef naarstig op zoek naar de staatsvijand die moest boeten voor die aanslag, die jaarlijks groots wordt herdacht.

In de ochtend van 15 december 2015 werd

de 56-jarige electricien 'Ali Motamed' met een schot in zijn achterhoofd geliquideerd toen hij voor zijn huis in de Hendrik Marsmanstraat in Almere in zijn witte Eneco-bus wilde stappen.

Inmiddels laat uitvoerig onderzoek nauwelijks nog twijfel dat het slachtoffer niemand minder is dan Mohammad Reza Kolahi Samadi.

Na de verwoestende explosie was hij Iran uit gevlucht en met omzwervingen in 1989 in Nederland beland, waar hij onder een valse naam zijn nieuwe leven opbouwde als hardwerkende en sober levende electricien. Hij stapte uit de Mujahedeen-Khalq omdat het 'een slechte sekte was geworden', zoals hij later tegen getuigen zou zeggen.

Al in de uren na de liquidatie vertelde zijn echtgenote de recherche dat haar man onder een valse naam leefde. Mede op aandringen van de functionarissen die haar mogelijk zouden moeten laten beveiligen, gaf ze in de middag ook zijn echte naam en geboortedatum.

De weduwe, met wie hij een zoon had die tijdens de liquidatie zeventien was, vertelde in een reeks verhoren uiteindelijk uitvoerig hoe ze haar man in 1994 had leren kennen. Hoe ze in 1995 waren getrouwd en hoe ze jaren later stap voor stap achter zijn grote geheim was gekomen – na publicaties in een boek, op internet en de satelliettelevisie.

Meer dan dertig media hadden zijn naam en foto's verspreid omdat Iran hem zocht. Op een Iraanse regeringswebsite verscheen volgens een getuige het bericht dat 'zelfs zijn hond niet in leven mocht blijven'.

Langzaam maar zeker was de Iraniër steeds verder verstrikt geraakt in wat zijn zoon na zijn dood 'een Anne Franksituatie' zou noemen. Hij werd 'een beetje paranoia', trok zich terug en meed feestjes en andere bijeenkomsten, zeker als daar Iraniërs waren.

Ook Iraanse dissidenten in Nederland – van wie niemand geciteerd wil worden – zijn ervan overtuigd dat 'Ali Motamed' werkelijk Mohammad Reza Kolahi Samadi was. Naar aanleiding

→ Mohammad Reza Kolahi werd geliquideerd in Almere.

Houdt de politie de inwoners van Almere niet voor de gek?

van de artikelen in deze krant, eind mei, heeft de BBC ook uitvoerig onderzoek gedaan. Een verslaggever sprak familieleden in Iran en bronnen binnen geheime diensten en de Mujahedeen-Khalq die zijn ware identiteit 'honderd procent bevestigen'.

Dat roept gevoelige vragen op.

Stil

Hoe kon de door Iran gezochte aanslagpleger onbekommerd in een gewone Almeerse buurt wonen – met alle risico's voor ook de onwetende burens van dien? Zit Iran achter de liquidatie, of de nog altijd actieve 'verzetsbeweging' Mujahedeen-Khalq die het slachtoffer de rug heeft toegekeerd? Waarom houdt de politie sinds de dag van de moord eind 2015 de ware identiteit van het slachtoffer geheim? Waarom blijft ook de rest van de overheid tot nu toe stil?

Het zijn vragen die ook de Almeerse VVD-fractievoorzitter Ulysse Ellian zijn burgemeester heeft gesteld.

Wisten burgemeester en wethouders dat de moord in de zo rustieke Hendrik Marsmanstraat wel eens 'een politieke liquidatie' kon zijn in opdracht van Iran? Nee, dat wisten b. en w. niet, kreeg Ellian als antwoord, tot de artikelen in *Het Parool*. Ook nu nog vindt het college de zaak 'een aangelegenheid van het Openbaar Ministerie, de politie en veiligheidsorganisaties'.

Ellian, zelf van Iraanse komaf: "Als het slachtoffer meneer Kolahi was én als de politie dat al meteen na de liquidatie wist, rijst de vraag waarom de burgemeester niet is geïnformeerd over dit grote veiligheidsrisico."

"In meerdere afleveringen van het televisieprogramma *Opsporing verzocht* is nota bene gezegd dat de politie geen enkel logisch motief zag voor de moord. Houdt de politie de inwoners van Almere dan niet voor de gek?"

Ellian wil ook weten wat de overheid vóór 2015 al wist. "Was enige instantie van de overheid er voor die moord al van op de hoogte dat meneer Motamed in werkelijkheid die pleger van die aanslag was?"

Theodor Holman

Iran doet toch wat het wil

Al die zaken die door sommigen als immoreel worden beschouwd, werken goed.

Het voeren van oorlog.
Het bouwen van een muur.
Het vermoorden van vijanden.

Ook martelen werkt.
Het is walgelijk, maar het is niet anders.

Als ik tien man moet doodschieten om mijn kleinkinderen te redden, doe ik dat.

“En als je er honderd kinderen voor moet doodschieten? Of je moet er een dorp voor uitmoorden? Of een stad bombarderen?”

Als ik daarmee het leven van mijn kind en kleinkinderen kan sparen, hoef ik niet lang na te denken. Mijn geweten past zich aan aan familieomstandigheden. Zit in m'n dna.

Sta ik aan de goede kant, dan krijg ik daar geen straf voor.

Wie aan de verkeerde kant staat, heeft verloren. Hem wacht terecht de zwaarste straf. Sta je aan de goede kant, dan kan het je trouwens jaren later gebeuren, dat je alsnog een schoft blijkt.

De mannen die hier door Iraniërs zijn vermoord, blijken ook geen lieve jongens te zijn geweest. Ze voerden aanslagen uit waarbij vele, vele doden zijn gevallen.

Toch mag de geheime dienst van Iran ze niet hier in Nederland liquideren. De redenen daarvoor zijn logisch en bekend. De belangrijkste lijkt mij dat Iran hier niets te zoeken heeft. En moet hiervoor worden gestraft.

We leggen sancties op.

Iran kijkt op ons neer. Ze behandelen ons alsof we blij mogen zijn dat ze ons niet in z'n geheel in hun mond stoppen en meteen doorslikken. Zo worden we ook behandeld door Rusland. Door eigenlijk alle andere landen, tenzij die kleiner zijn dan wij.

Sta je aan de goede kant, dan kan je jaren later alsnog een schoft zijn

Daarom zullen sancties ook geen indruk maken.

De sancties die wij opleggen zijn broodkruimels die we de krokodil onthouden.

Wij hebben namelijk Iran nodig. Willen we overleven dan moeten we handel drijven en Iran heeft de centjes die in onze zakken terecht moeten komen.

Kortom: de geheime dienst van Iran kan hier doen en laten wat hij wil. Nog meer moorden? Leuk vinden we het niet, dus jongens, doe het zo 'goed' mogelijk als je ons een dienst wil bewijzen. We kunnen alleen diplomatiek kwaad zijn, wat feitelijk niks betekent.

Is er niets wat helpt? Kunnen we nergens enige macht mee uitoefenen?

Het hinderlijk kritisch volgen, waar van onwaar onderscheiden, misdaden naar buiten brengen, het regime ook bespotten, blijven de beste methoden waarvan je moet hopen dat ze mettertijd succes zullen hebben.

t.holman@parool.nl

→ **Onderzoek na de liquidatie van Iraanse activist Ahmad Mola Nissi in Den Haag, november 2017.** FOTO JOS VAN LEEUWEN

Analyse Eindelijk sancties na moorden op Iraanse bannelingen

Grommen naar Iran, niet te hard

Het heeft érg lang geduurd, maar in EU-verband komt Nederland dan toch met sancties tegen Iran omdat het regime hier twee staatsvijanden heeft laten liquideren. Lichte sancties, dat wel.

Onderwijs staakt in maart

Lorianne van Gelder
AMSTERDAM

Van kleuterjuf tot hoogleraar: het hele onderwijs staakt voor beter onderwijs en meer geld. De actieweek begint op 11 maart en eindigt vrijdag 15 maart met een landelijke staking.

De Algemene Onderwijsbond (AOB) en FNV Onderwijs en Onderzoek roepen leden uit alle onderwijssectoren op mee te doen. Ook actiegroepen PO in actie en WO in actie staan achter de staking.

De AOB wil vlak voor de verkiezingen voor de Provinciale Staten op 20 maart duidelijk maken dat er meer geld nodig is om lerarentekorten tegen te gaan. “Leraren, onderwijs-ondersteuners en directeuren uit het basisonderwijs, voortgezet onderwijs

en mbo werken massaal door bij ziekte, zijn voortdurend invallers aan het zoeken of aan het inwerken en de klassen zijn bomvol,” aldus de AOB.

AOB-voorzitter Liesbeth Verheggen stelt dat een baan in het onderwijs minder aantrekkelijk is geworden. “Simpelweg omdat de salarissen door

Bonden willen meer geld voor extra leraren en kleinere klassen

bezuinigingen achterlopen bij de markt. Het personeelstekort leidt tot een stijgende werkdruk, terwijl onderwijs nu al het hoogste burn-out-risico heeft. Dat moet echt anders.” De actiebereidheid bij het onderwijspersoneel is hoog in alle sectoren,

weet de AOB. In januari en februari worden in aanloop naar de actieweek al debatten en prikacties gehouden.

Goed nadenken

CNV Onderwijs, met ruim 50.000 leden de op één na grootste onderwijsbond, doet niet mee met de staking. Voorzitter Loek Schueler zegt het geen goed moment te vinden. De bond is juist bezig met het onderhandelen over meer geld voor personeel in het basisonderwijs.

Amsterdamse schoolbesturen zijn er nog niet over uit of ze mee doen. Rob Oudkerk, voorzitter van de vereniging voor Amsterdamse schoolbesturen Osvo: “Een staking is een stevig middel, daar moeten we nog goed over nadenken.” In het verleden hebben de Amsterdamse basisschoolbesturen de stakingen wel gesteund.

iPad

In de browser zag hij dat zij had gegoogeld op Goede Liekens en masturbatie-ei

A. Barmhart

→ Ahmad Mola Nissin, leider van een Iraanse verzetsbeweging. FOTO POLITIE

→ Mohammed Reza Kolahi Samadi, door Iran ter dood veroordeeld na een bomaanslag.

Paul Vugts
AMSTERDAM

Het nieuws nam een grote vlucht toen *Het Parool* in mei meldde dat de op 15 december 2015 voor zijn Almeerse rijtjehuis vermoorde Iraanse Nederlander 'Ali Motamed' (56) niet de hardwerkende elektricien was waarvoor hij altijd doorging. Hij was de door Iran ter dood veroordeelde Mohammed Reza Kolahi Samadi: pleger van de beruchtste bomaanslag daar ooit.

Op 28 juni 1981 zijn in het hoofdkwartier van de Islamitische Republikeinse Partij in Teheran 73 politieke leiders opgeblazen, onder wie de tweede man achter ayatollah Ruhollah Khomeini en vier ministers. Door Samadi, volgens Iran. Iran had wraak gezworen en leek die wraak na ruim 34 jaar koud te hebben opgediend.

Vervolgens tekende zich het patroon af dat zich ook aftekende rond de moord op de in november 2017 in Den Haag vermoorde Iraanse activist Ahmad Mola Nissi (52). Die is vrijwel zeker in opdracht van Iran doodgeschoten omdat hij vanuit Nederland de Arab Struggle Movement for the Liberation of Ahwaz leidde, die met geweld probeert af te dwingen dat de provincie Khuzistan onafhankelijk wordt.

Onverstoorbare rust

Dat herhaalde patroon: grote opwinding over de voor de hand liggende aanname dat het Iraanse regime de hand had gehad in de liquidaties; vragen in de Tweede Kamer, vragen in andere politieke gremia... en een stilzwingen van de Neder-

landse regering, die alleen nietszeggende antwoorden gaf. Ook na herhaalde berichtgeving: de regering zweeg.

In juni werden twee diplomaten van de Iraanse ambassade uitgezet, dat wel. Uit een Iraanse staatskrant moesten we vernemen dat de reden was dat Nederland Iran van moorden verdacht.

In de nog altijd prille strafzaken tegen de twee Amsterdamse verdachten van de moord op 'Motamed' en hun beweerde opdrachtgevers viel de term 'Iran' nauwelijks. Geen diplomatiek gedoe, dat was het onuitgesproken signaal.

Tot gisteren. Ministers Stef Blok (Buitenlandse Zaken) en Kajsa Ollongren (Binnenlandse Zaken) schreven de Tweede Kamer dat steun is gezocht en gevonden bij de Europese Unie.

Nu ook het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Duitsland, Denemarken en België het Iraanse geweld in West-Europa beu zijn, komt er actie.

'Ali Motamed' was de pleger van de beruchtste bomaanslag ooit in Teheran

Bos. Het moderne zusje van de happer staat binnen, bijvoorbeeld in Carré en de Stopera, maar ook op straathoeken, het Museumplein en schoolpleinen. De tappers zijn praktisch om flesjes mee bij te vullen. Het idee achter de tappers is dan ook onder andere om overgewicht en obesitas bij kinderen tegen te gaan, legt woordvoerder van de gemeente Margreet Hoedjes uit. "De bedoeling is dat kinderen die buiten spelen of naar huis lopen zo verleid worden om water in plaats van frisdrank te drinken."

De goede oude happer heeft meermaals onder vuur gelegen om de inefficiëntie van het ontwerp: de happer spuwt acht maanden lang voortdurend een straaltje water. Alles wat niet gedronken wordt gaat zo het riool in.

De EU legt Iran mede op aandringen van Nederland sancties op vanwege 'de sterke aanwijzingen' die de veiligheidsdiensten zien dat Iran de hand had in de liquidaties van staatsvijanden of voorbereidingen daartoe. 'De Nederlandse soevereiniteit is op flagrante wijze geschonden', stellen Blok en Ollongren. 'Onaanvaardbaar'.

Kernwapenakkoord

De Nederlandse regering was zo lang stil omdat 'vertrouwelijkheid noodzakelijk was in belang van het gemeenschappelijk optreden'.

Heel zwaar zijn de sancties niet. De financiële tegoeden van het Iraanse ministerie van Inlichtingen en Veiligheid en de twee Iraanse diplomaten zijn bevroren. Het nucleaire akkoord dat moet voorkomen dat Iran kernwapens ontwikkelt, blijft ongemoeid.

Het is de vraag of Iran daarom zwaar zal tillen aan de maatregelen, al heeft Iran de EU wél hard nodig nu de Verenigde Staten het kernwapenakkoord koud hebben opgezet onder president Donald Trump.

De nabestaanden van Mohammed Reza Kolahi Samadi reageerden allesbehalve opgelucht. Zij zijn juist 'zeer aangeslagen' omdat de actie pas op het laatste moment was aangekondigd. "Ik vind het echt schandalig dat de overheid met veel tamtam sancties afkondigt zonder de nabestaanden maar de gelegenheid te bieden zichzelf in veiligheid te brengen," zegt advocaat Richard Korver van de weduwe, zoon en andere familieleden van het slachtoffer. "De familieleden zijn aan het eind van hun latijn."

RAAD VOOR VEILIGHEID
Onderzoek naar vreugdevuren in Den Haag

De Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) begint een onderzoek naar de vreugdevuren in Den Haag, die tijdens de jaarwisseling uit de hand liepen en waarbij gewonden vielen. Dat gebeurt op verzoek van de Haagse burgemeester Pauline Krikke. De raad kijkt onder meer naar de voorbereiding van de vreugdevuren en naar de problemen die zijn ontstaan na het ontsteken ervan. Naar verwachting zijn de onderzoeksresultaten rond het najaar bekend, voordat de eventuele voorbereidingen voor de vreugdevuren voor de nieuwe jaarwisseling beginnen. (ANP)

DUURZAAM TOERISME
Waddeneilanden op reislijst van New York Times

De marketingorganisatie van Friesland is in opperbeste stemming omdat *The New York Times* de Waddeneilanden een plekje heeft gegeven op een lijst van '52 plaatsen om naartoe te gaan in 2019'. De eilanden, niet alleen de Nederlandse, maar ook de Duitse en Deense, staan op plaats 30. De grote Amerikaanse krant is onder meer enthousiast over het duurzame toerisme en de grote biodiversiteit van de Waddenzee. Verder noemt de krant Schiermonnikoog en het Nationaal Park Lauwersmeer, op de grens van Friesland en Groningen. (ANP)

DNA-ONDERZOEK
Bevalling van comateuze vrouw bekeken

Alle mannelijke medewerkers van het verpleeghuis in Phoenix, waar een vrouw die in een diepe coma ligt onlangs van een baby beviel, moeten dna afstaan. Uit dit onderzoek moet duidelijk worden wie haar zwanger heeft gemaakt. De politie van de Amerikaanse stad heeft daartoe bevel gegeven. De 29-jarige vrouw was meer dan tien jaar geleden bijna verdrongen en kwam daardoor in een vegetatieve staat terecht. (ANP)

Waternet plaatst massaal tappertjes, tegen obesitas

Joanne van Gool
AMSTERDAM

Tappers – witte of grijze drinkfonteinjes – schieten uit de grond als paddenstoelen. Dat water stroomt recht naar beneden – ideaal om een zelf meegebrachte fles bij te vullen, zoals de naam al doet vermoeden. De afgelopen tijd werden er door Waternet overall in de stad 280 geplaatst.

Ze vullen de 300 'happers' aan: donkergroene fonteinjes met water in een krul naar boven. Die happers bestaan al sinds 1903, toen de overheid besloot dat drinkwater voor iedereen beschikbaar moest zijn. Straks staan er 500 watertappers en -happers in de stad.

Happers zijn vooral veel te vinden in parken en het Amsterdamse

→ In alle stadsdelen worden extra tapkraantjes geplaatst om mensen te verleiden water te drinken in plaats van frisdrank.

Bij de tapper moet je een knop indrukken, waarna er gedoseerd water uit de kraan komt. De gemeente is niet van plan de happertjes weg te halen. Hoedjes: "We willen vooral meer watertappunten creëren. De oude happers willen we dus laten staan."

Deze verdubbeling van watertappunten is voor zover Hoedjes weet een eenmalige impuls; de hoeveelheid fonteinjes zal niet zo extreem blijven groeien. Amsterdammers hoeven dus niet bang te zijn dat zij straks struikelen over drinkfonteinjes. Hoedjes: "Er wordt nog wel wat bijgeplaatst, maar niet zoveel als de afgelopen tijd. Ik weet ook niet of de wens moet zijn dat we straks op elke straathoek zo'n ding hebben staan."